

ผลการสอนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นายบันลือ กันพงษ์

ศูนย์วิทยุโทรพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

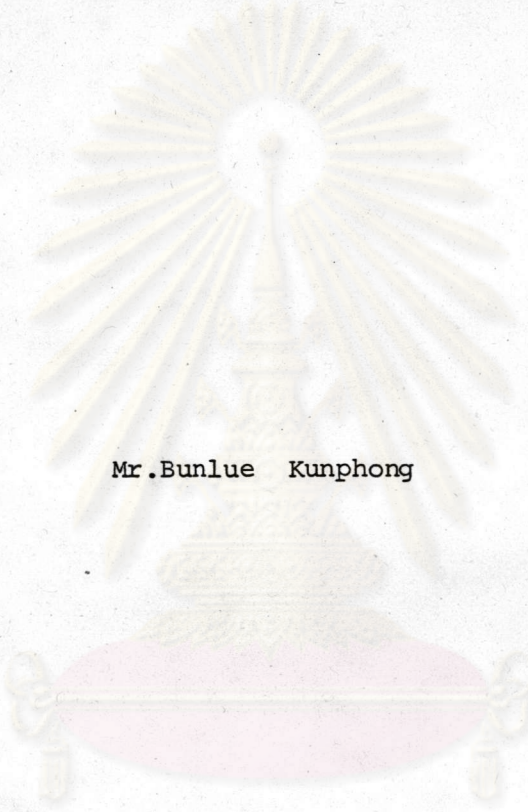
ISBN 974-581-267-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018627

I 1518๒๙๙๔

EFFECTS OF TEACHING RUDIMENTS OF MUSIC USING LANGUAGE
LEARNING PROCESS ON ACADEMIC ACHIEVEMENT OF
PRATHOM SUKSA THREE STUDENTS

Mr. Bunlue Kunphong

คุณยัวิทย์ทรัพย์ากร
คุณทองกมลพิมพ์วิทย์สุข

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-267-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลการสอนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โดย

นายบันลือ กันพงษ์

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยค้ำถตราจารย์ ประคอง ลู่ทสรล่ำร

ผู้ช่วยค้ำถตราจารย์ ดร.ณรรุทร ลู่ทสรลิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ค้ำถตราจารย์ ดร.ถาวร วัลย์ราษฎร์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ค้ำถตราจารย์ อ่ำไพ ลู่จรรตกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยค้ำถตราจารย์ ประคอง ลู่ทสรล่ำร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยค้ำถตราจารย์ ดร.ณรรุทร ลู่ทสรลิตต์)

..... กรรมการ

(รองค้ำถตราจารย์ อรรวรรณ บรรจงคิลป)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

บันลือ กันพงษ์ : ผลการล่อนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (EFFECTS OF TEACHING RUNDIMENTS OF MUSIC USING LANGUAGE LEARNING PROCESS ON ACADEMIC ACHIEVEMENT OF PRATHOM SUKSA THREE STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ประคอง ลูทสาร, ผศ.ดร. ณรุทธิ์ ลูทจิตต์, 203 หน้า. ISBN 974-581-267-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการล่อนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีสากลชั้นพื้นฐาน และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานมีความแตกต่างจาก เกณฑ์ที่คาดหวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการล่อน นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า มีความสนใจ พอใจ ชอบกิจกรรมการล่อนและอยากให้มีการล่อนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษาอีก ในด้านกิจกรรมการล่อนนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า กิจกรรมการร้อง (พูด) เป็นกิจกรรมที่นักเรียนชอบอยากจะทำเรียน มีความสนุกสนานในขณะที่เรียนมากที่สุด และรู้สึกเบื่อในขณะที่เรียนน้อยที่สุด กิจกรรมการฟัง เป็นกิจกรรมที่นักเรียนเรียนแล้ว เข้าใจมากที่สุด ส่วนบทเพลงร้องที่ครูนำมาประกอบการล่อนนักเรียนส่วนใหญ่ชอบบทเพลงร้องทุกเพลงมากที่สุด

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C040784 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD : ELEMENTARY EDUCATION/RUDIMENTS OF MUSIC/LEANGUAGE LEARNING PROCESS

BUNLUE KUNPHONG : EFFECTS OF TEACHING RUDIMENTS OF MUSIC USING LANGUAGE LEARNING PROCESS ON ACADEMIC ACHIEVEMENT OF PRATHOM SUKSA THREE STUDENTS. THESIS ADVISORS : ASST.PROF.PRAKONG SUTHASARN, ASST.PROF.NARUTH SUTHACHIT, Ed.D., 203 PP. ISBN 974-581-267-6

This study aims to analyze the effects of teaching rudiments of music using language learning process on academic achievement and to study opinions of the teaching method of Prathom Suksa Three Students.

The findings were:

1. The achievement of the rudiments of music was significantly difference from the expected criteria at the .01 level.
2. Most students were interested in and satisfied with the teaching method and hoped that they would be taught rudiments of music through a language learning process. They enjoyed singing activities, which they found both entertaining and less tedious. The listening activities were most conductive to comprehension. In addition, most composed songs accompanying classroom activities enjoyable.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุธธสาร ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดต่าง ๆ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ณรุทธ์ สุธธลิขิต ที่ได้ให้ข้อคิดและความเข้าใจในทฤษฎีการสอนดนตรีสากลในระดับ
ประถมศึกษา ตลอดจนคำแนะนำในการวิจัยด้วยดีตลอดมา นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
ศาสตราจารย์ อ่ำไพ สุธธิตกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์
อรรณพ บรรจงศิลป์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อ เสนอแนะเพื่อให้วิทยานิพนธ์มี
ความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาให้คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนศรีอยุธยาวิทยาลัย ที่สนับสนุนและช่วยเหลือการ
วิจัยครั้งนี้ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย
จึงขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย มา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา และขอขอบคุณ นางชนิด กั้นพงษ์
ซึ่งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษาเล่าเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บันลือ กั้นพงษ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
	สมมติฐานของการวิจัย	8
	ขอบเขตของการวิจัย	9
	ความจำกัดของการวิจัย	9
	คำจำกัดความ	10
	วิธีดำเนินการวิจัย	11
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
2	วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
	ธรรมชาติของดนตรีและสำระดนตรี	15
	ธรรมชาติของดนตรี	15
	สำระดนตรี	17
	ธรรมชาติของภาษาและกระบวนการเรียนรู้ภาษา ...	18
	ธรรมชาติของภาษา	18
	กระบวนการเรียนรู้ภาษา	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การล่อนตนตรีล่างกลขึ้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้อาษา	21
แนว คิดเบื้องต้น	21
ลำดับขั้นตอนและแนวทางในการล่อนตนตรีล่างกลขึ้นพื้นฐาน โดยกระบวนการเรียนรู้อาษา	22
แนว คิดการล่อนตนตรีล่างกลขึ้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา	34
จุดมุ่งหมายของการล่อนตนตรี	34
แนว การจัดการเรียนตนตรีในระดับประถมศึกษา	35
หลักและวิธีการล่อนตนตรีขึ้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา	37
ตนตรีและขึ้นพื้นฐานในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521	39
สื่อการล่อนตนตรีล่างกลขึ้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา	43
การวัดผลและประเมินผลการเรียนตนตรีล่างกลขึ้นพื้นฐาน	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการล่อนตนตรีล่างกลขึ้น พื้นฐาน	45
3 วิธีดำเนิการวิจัย	51
ขั้นเตรียมการ	51
ขั้นลุ่มตัวอย่าง	51
ขั้นสร้างเครื่องมือ	52
ขั้นดำเนิการทดลองและรวบรวมข้อมูล	61
ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล	61
ขั้นสรุปผลการวิจัย	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ..	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง	89
ภาคผนวก	94
ประวัติผู้เขียน	203

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานโดย กระบวนการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนกับเกณฑ์ที่คาดหวัง ...	64
2	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานโดย กระบวนการเรียนรู้ภาษาของนักเรียน เฉพาะด้านความสามารถ ในการฟังเสียงดนตรีและด้านความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาการ ล่องกับเกณฑ์ที่คาดหวัง	65
3	ความถี่และค่าร้อยละ จำแนกตามพฤติกรรมการเรียนดนตรีสากล ขั้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษา	67
4	ความถี่และค่าร้อยละ จำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อการสอนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษา	71
5	ความถี่และค่าร้อยละ จำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อกิจกรรมการล่องดนตรีสากลขั้นพื้นฐานโดยกระบวนการ เรียนรู้ภาษา	74
6	ความถี่และค่าร้อยละ จำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อบทเพลงที่ครูนำมาประกอบการล่องดนตรีสากลขั้นพื้นฐานโดย กระบวนการเรียนรู้ภาษา	77
7	การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ..	191
8	การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการทดสอบค่าที	192
9	การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแยกเฉพาะด้านการ ฟังด้วยการทดสอบค่าที	193
10	การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแยกเฉพาะด้าน ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาด้วยการทดสอบค่าที	194